

Korte Nieuwstraat 6
6511 PP Nijmegen
Telefoon 14024
Telefax (024) 323 59 92
E-mail gemeente@nijmegen.nl

Aan de gemeenteraad van Nijmegen

Postbus 9105
6500 HG Nijmegen

Datum
18 november 2014

Ons kenmerk
VH00/14.0012471

Contactpersoon
Carin Brunenberg

Onderwerp
Coffeeshopbeleid en coalitieakkoord

Datum uw brief

Doorkiesnummer
(024) 3292456

Geachte leden van de Raad,

In het door u vastgestelde coalitieakkoord 2014-2018 is de volgende passage opgenomen over softdrugsbeleid in Nijmegen:

De handel in soft- en harddrugs blijft scherp gescheiden; de Nijmeegse coffeeshops moeten toegankelijk blijven. Bij klachten over drugspanden en wietplantages in de wijk grijpt de politie en zo mogelijk de woningcorporatie direct in. De coalitie is voorstander van een experiment met de gereguleerde teelt van cannabis op kleine schaal. We onderzoeken de mogelijkheden om coffeeshops meer over de stad te verspreiden. De specifieke plek van een coffeeshop is mede afhankelijk van het geldende consumptiepatroon. Voor de huidige coffeeshops geldt dat er in ieder geval in Bottendaal knelpunten zijn. We onderzoeken de mogelijkheden om deze te verplaatsen, met instandhouding van het uitsterfbeleid. Coffeeshophouders stellen we verantwoordelijk voor de overlast die hun bezoekers veroorzaken.

Zoals aangekondigd tijdens de behandeling van de Stadsbegroting 2015-2018 op 5 november jl. willen wij u informeren over ons coffeeshopbeleid en zullen we ingaan op de wensen in het coalitie-akkoord.

De huidige regels

De regels voor coffeeshops zijn deels opgenomen in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV), vastgesteld door de gemeenteraad. Een ander deel is vastgelegd in beleidsregels en aanwijzingsbesluiten, vastgesteld door de burgemeester.

Coffeeshop vallen onder de vergunningplicht voor niet alcohol-verstrekkende horecabedrijven, geregeld in artikel 2.3.1.6 APV. Daarin is tevens geregeld dat de burgemeester een maximum kan stellen en dat de coffeeshop gelegen moet zijn in een door de burgemeester aangewezen

Vervolgvel

1

gebied. In de beleidsregels staan o.a. de vestigingseisen voor coffeeshops (niet in de buurt van andere coffeeshops, niet in de buurt van jeugdvoorzieningen)

Omdat veel van de destijds gevestigde coffeeshops niet konden voldoen aan deze regels, maar onmiddellijke sluiting niet beoogd werd, is in de APV een overgangsbepaling met een uitsterfregeling opgenomen. Dit betekent dat gevestigde coffeeshops toch vergund kunnen worden en blijven, zolang de situatie ongewijzigd blijft.

Drie coffeeshops zijn in bedrijf buiten het als vestigingsgebied aangewezen stadscentrum. Veel shops binnen in het centrum zijn te dicht bij een andere shop gelegen. In beginsel vallen die allemaal onder de uitsterfregeling. Maar sinds de invoering van die regeling is hierom geen coffeshop verdwenen. Wel is in één geval de vergunning na een BIBOB-onderzoek ingetrokken, maar dat staat los van de uitsterfregeling.

In dit beleid staat het woon- en leefklimaat centraal. Ankerpunten zijn daarbij: de concentratie van de coffeeshops in het stadscentrum en het weren van coffeeshops in woonwijken. Het concentreren van shops in het stadscentrum geeft minder overlast, omdat het centrum grotendeels autovrij of autoluw is en ze in het multifunctionele straatbeeld ook minder opvallen dan in een woonwijk. Tevens zorgt concentratie van shops in een beperkt gebied voor beter toezicht en handhaving.

Het vergunningstelsel maakt een integriteitstoets van de ondernemers mogelijk, doordat een BIBOB-toets aan de vergunningverlening is gekoppeld. Met het maximumstelsel kan de burgemeester nieuwe coffeeshops weigeren. Nijmegen heeft verhoudingsgewijs veel coffeeshops: het gemiddelde aantal inwoners per coffeshop is in Nederland 31.431 en in Nijmegen is dit aantal 11.803 (cijfers 2011). Het is belangrijk om een goede balans te houden tussen vraag en aanbod om illegale praktijken te voorkomen. Het maximum is op 11 gesteld, omdat dit een substantiële vermindering betekent en samenvalt met het aantal gevestigde coffeeshops in het aangewezen vestigingsgebied.

De spreiding van coffeeshops over de stad

Door ruimtelijke spreiding van coffeeshops wordt één van de uitgangspunten van het huidige beleid, namelijk concentratie van shops in het stadscentrum, verlaten. Het toestaan van vrije vestiging heeft tot gevolg dat de coffeeshops buiten het centrum, die nu onder het uitsterfbeleid vallen, dan definitief mogen blijven. Dat heeft dus gevolgen voor het maximumbeleid, want daarmee vervalt de grondslag om ze bij gewijzigde omstandigheden te sluiten. Zonder concentratiebeleid wordt een maximumstelsel overigens ook moeilijker beargumenteerbaar, omdat er geen rangorde meer kan worden aangebracht in de coffeeshops. Het onderscheid tussen shops in en buiten het stadscentrum vervalt dan immers. Nu ankert het maximumstelsel toch voornamelijk op de gedachte ten behoeve van het woon- en leefklimaat coffeeshops in het centrum te concentreren. Afschaffen van het concentratiebeleid betekent dat de argumenten ontvallen om buiten het centrum gevestigde coffeeshops uiteindelijk te laten uitsterven – wat feitelijk in strijd is met de ambitie in het coalitieakkoord.

Bij spreiding blijft het uitgangspunt dat overlast moet worden tegengegaan. Dit zou bij vestiging buiten het centrum betekenen: aanvullende locatie-eisen, naast de al geldende locatie-eisen en de reguliere eis dat er sprake moet zijn van een pand met horecabestemming. De eis van voldoende sociale controle, goede bereikbaarheid en draagvlak vanuit de omgeving zijn nodig om (parkeer-)overlast en ordeverstoringen te voorkomen. De goede bereikbaarheid mag echter ook niet het risico opleveren dat de shop uitgroeit tot een megashop. Dat maakt het in praktische zin zeer lastig om geschikte locaties buiten het stadscentrum te vinden, omdat genoemde bezwaren in woongebieden al snel van toepassing zijn en locaties op bedrijventerreinen op andere bezwaren stuiten.

Toegankelijkheid coffeeshops

De scheiding tussen de harddrugs- en softdrugsmarkt is in Nijmegen gegarandeerd door de aanwezigheid van 14 coffeeshops. De coffeeshops zijn, behalve voor minderjarigen, voor iedereen toegankelijk. Het landelijk in te voeren Besloten Club-criterium is eind 2012 ingetrokken. Het Ingezetenen criterium is weliswaar doorgezet, maar de handhaving is niet landelijk doorgevoerd. Een groot aantal gemeenten, inclusief Nijmegen, controleert niet actief op het Ingezetenen criterium, zoals ook blijkt uit het landelijke evaluatierapport van het B- en I-criterium voor coffeeshops. De lokale coffeeshops in Nijmegen blijven derhalve bereikbaar voor het relatief kleine aantal buitenlandse klanten, voornamelijk Duitse bezoekers uit de regio.

Klachten drugspanden

De aanpak van overlastgevend drugspanden is geïntegreerd in de aanpak van woonoverlast. Mocht er sprake zijn van drugshandel dan geeft de Opiumwet de burgemeester bevoegdheden om op te treden. Bij huurwoningen is de woningcoöperatie/verhuurder als eerste aan zet om op grond van de huurovereenkomst te interveniëren. Overigens is er bij drugsgerelateerde overlast bij panden in het algemeen enkel sprake van drugsgebruik en –verslaving en niet van handel. De aanpak van wietplantages wordt geïntensiveerd in het kader van het recent afgesloten regionale hennepconvenant.

Experiment gereguleerde wietteelt

In de landelijke politiek is er al geruime tijd een discussie over experimenten met gereguleerde wietteelt ten behoeve van coffeeshops. Een aantal coffeshopgemeenten is daar voorstander van en heeft hier bij het kabinet op aangedrongen. De minister van Veiligheid en Justitie heeft in een brief aan de kamer van 18 december 2013 duidelijk aangegeven geen juridische ruimte te zien voor lokale experimenten met het reguleren van de achterdeur. Ook geeft de minister aan dat regulering van de achterdeur geen oplossing biedt voor de problemen met illegale hennepcultuur, ook doordat er veel illegaal geteelde hennep geëxporteerd wordt. Verder wijst hij er op dat de vaak gedane suggestie dat door regulering de overheid financiële voordelen kan behalen op een misverstand berust. Deze visie heeft hij sindsdien nog een aantal malen herhaald in de media en in brieven aan en overleggen met de Eerste en Tweede Kamer.

Vervolgvel

3

Met dit kabinetsstandpunt kan een gemeente niet starten met een pilot voor gereguleerde teelt. In de Opiumwet is telen immers verboden en enkel de minister is bevoegd om ontheffing te geven van dit verbod. Weliswaar is de burgemeester lokaal verantwoordelijk voor de bestuurlijke handhaving van de Opiumwet, maar de politie en het Openbaar Ministerie zijn belast met de strafrechtelijke opsporing en handhaving - en zij worden landelijk aangestuurd. Wij blijven de landelijke ontwikkelingen op dit punt uiteraard nauwgezet volgen.

Knelpunten Bottendaal

De wens om de mogelijkheden te onderzoeken om de coffeeshops uit deze wijk te verhuizen, met instandhouding van het uitsterfbeleid, kan, gelet op de uiteenzetting van vervolgvel 1-2 van deze brief, naar onze mening alleen leiden tot de conclusie dat verplaatsing slechts mogelijk is naar het centrum binnen het geldende beleid. Dat betekent feitelijk dat ze enkel de plaats binnen het maximum van een al gevestigde shop in het centrum kunnen overnemen. Iedere andere uitleg van de coalitiewens om verplaatsing van deze shops te onderzoeken zou onzes inziens zowel het uitsterfbeleid aantasten als het maximumbeleid.

Zolang de coffeeshops vergund blijven op grond van het uitsterfbeleid, kan er geen sprake zijn van gedwongen verplaatsing.

Een andere optie om de shops uit Bottendaal definitief te doen verdwijnen is de reeds eerder met uw raad besproken mogelijkheid tot het verbinden van een maximumtermijn aan het uitsterfbeleid. Een termijn van drie jaar wordt door de jurisprudentie acceptabel geacht voor een dergelijke wijziging.

Ten aanzien van de overlast van de coffeeshops in Bottendaal kunnen wij melden dat er gesprekken met de bewoners en de bewonersorganisatie en de coffeeshophouders hebben plaatsgevonden ter inventarisatie van overlast en de oplossingen daarvoor. Alle betrokkenen blijven alert op eventuele overlast en ieders verantwoordelijkheid daarbij.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

College van Burgemeester en Wethouders van Nijmegen,

De Burgemeester,

De Gemeentesecretaris,

drs. H.M.F. Bruls

drs. B. van der Ploeg